EUROPAPARLAMENTET

2004 *2009*

UTSKOTTET FÖR MEDBORGERLIGA FRI- OCH RÄTTIGHETER
SAMT RÄTTSLIGA OCH INRIKES FRÅGOR

Bryssel den 10 juli 2004
LIBE/5/22575
Rev4

FRÅGEFORMULÄR FÖR UTFRÅGNINGEN AV DEN PERSON SOM NOMINERATS TILL LEDAMOT AV KOMMISSIONEN MED ANSVAR FÖR POLITIK GÄLLANDE ETT OMRÅDE MED FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA

*(**Observera** att den nominerade kommissionsledamoten **i princip** är skyldig att stå för de åsikter som gemenskapen redan framfört till Europeiska rådet i juni om Tammerforsprogrammet (KOM(2004)0401 - SEK(2004)0680 och SEK(2004)0693). Kommissionsledamoten måste emellertid informera Europaparlamentet om det finns punkter som han eller hon inte kommer att ställa upp på eller tänker ändra, och i så fall motivera varför).*

Den första etappen för genomförandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa avslutades den 1 maj. Nu gäller det att återupprätta den balans och enhetlighet som planerades i slutsatserna från Europeiska rådets möte i Tammerfors i oktober 1999, mellan de olika krav som frihet, säkerhet och rättvisa ställer. Detta kan numera göras mot bakgrund av den överenskommelse som nåtts om konstitutionsutkastet, vilken undanröjt alla tvivel om de politiska målsättningarna. Överenskommelsen kommer att förstärka och underlätta den konstitutionella ram som skall utgöra grund för upprättandet av området med frihet, säkerhet och rättvisa, genom att man kan agera med ökad respekt för den demokratiska principen och de grundläggande rättigheterna och dessutom arbeta mer effektivt.

Bättre efterlevnad av den demokratiska principen: Det är tråkigt att konstatera att besluten på detta område, vilket i högre grad än andra gäller medborgarnas grundläggande intressen och rättigheter och även sådan politik som är mycket känslig för medlemsstaterna, fortfarande fattas genom processer som inte fullt ut respekterar den demokratiska princip[1] som EU säger sig bygga på (artikel 6.1 i EU-fördraget, artikel I-45 i konstitutionen). Om två år kommer tack vare

[1] Medbeslutande med Europaparlamentet är fortfarande ett undantag. När samråd förekommer ges aldrig tillräcklig information och för det mesta äger de rum alldeles för sent. Om parlamentet förkastar besluten drar rådet inga slutsatser av detta. Europaparlamentet hörs inte när det gäller internationella avtal och får inte heller någon information då man beslutar om ”gemensamma ståndpunkter” på internationell nivå.

konstitutionen lagstiftningsförfarandet att i princip vara det normala tillvägagångssättet, men det är uppenbart att åtgärder redan nu måste vidtas på grundval av fördragen och de politiska löften som avgetts och upprepats vid så många tillfällen.

Kan du, i din egenskap av nominerad kommissionsledamot, åta dig att med kommissionens övriga ledamöters samtycke utforska alla de möjligheter som redan erbjuds genom fördragen för att förstärka principen om EU-institutionernas demokratiska representation? Och kan du i synnerhet åta dig att

1. uppmana rådet att senast den 5 november anta det beslut som det borde ha fattat redan den 1 maj i år, och som innebär att medbeslutandeförfarandet skall tillämpas för åtgärder som omfattas av avdelning IV i EG-fördraget, bland annat invandringsfrågor (artikel 67 i EG-fördraget och förklaring nr 5 till Nicefördraget)?

2. ge Europaparlamentet verklig rätt att verka för lagstiftningsinitiativ, i synnerhet då den planerade lagstiftningen ingår i ett medbeslutandeområde (artikel III-234 i konstitutionen, som ersätter artikel 192 i EG-fördraget)?

3. inte förbise Europaparlamentets avvisande, vare sig i fråga om vanliga lagstiftningsärenden eller gemenskapsförslag som antagits genom kommittésystemet, genom att redan nu ändra rådets beslut 468/99 i denna riktning (i likhet med vad som sägs i artikel I-35 i konstitutionsutkastet)?

4. föreslå rådet att man åtminstone skall höra Europaparlamentet systematiskt då internationella avtal ingås eller då en ”gemensam ståndpunkt” antas inom ramen för den tredje pelaren, eftersom det faktiskt inte ens på nationell nivå finns någon parlamentarisk kontroll av den sortens texter?

5. ändra förordning 1049/01 för att dels se till att lagstiftningsdiskussionerna inom rådet blir öppna för insyn (i enlighet med vad som sägs i konstitutionsutkastets artiklar I-23.5, I-45.3, I-49.2 och II-42), dels säkra parlamentets tillgång till eller kontroll av de sekretessbelagda uppgifter som institutionerna behandlar och som gäller området med frihet, säkerhet och rättvisa (vilket är praxis på nationell nivå mellan de nationella parlamenten och regeringarna)?

6. ge parlamentsutskottet detaljerad information och systematiskt ta ställning till medlemsstaternas lagstiftningsinitiativ eller till genomförandet av EU:s bestämmelser?

7. vid den årliga debatten om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa ge Europaparlamentet och de nationella parlamenten mer detaljerad information om de problem som uppstått vid upprättandet av detta område, med uppgifter om nationella ståndpunkter och reservationer och om vilka lösningar som är tänkbara för att överbrygga motsättningarna?

Bättre efterlevnad av de grundläggande rättigheterna, särskilt när unionen beslutar om åtgärder som bidrar till att en europeisk lag och ordning upprättas, inom vilken varje individ och unionsmedborgare, oavsett den enskilda medlemsstatens rättstradition, anses lika inför lagen och kan åtnjuta fullgott skydd oavsett var han eller hon befinner sig i unionen. Före Amsterdamfördraget var skyddet av de grundläggande rättigheterna framför allt en förpliktelse

som låg utanför gemenskapspolitiken (och vars efterlevnad kontrollerades av gemenskapsdomare). Efter Amsterdamfördraget - och än mer genom konstitutionen - blir detta skydd ett huvudmål för lagstiftaren och ett kriterium både för att nyinrikta gammal lagstiftning och för att formulera ny.[1]

Vilka åtgärder tänker du vidta för att förbättra detta skydd, som är det enda som kan säkra ett ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna och medborgarna i den europeiska integrationen? Kan du utfästa dig

8. att med hjälp av den blivande europeiska byrån för de grundläggande rättigheterna främja verklig omsorg om de grundläggande rättigheterna och ställa resurser och instrument till förfogande som gynnar ständig debatt och utbyte av information mellan nationella och europeiska lagstiftare, likaväl som mellan europeiska domstolar och medlemsstaternas författningsdomstolar, så att man kan tillgodogöra sig värdefulla erfarenheter och bästa praxis och fastställa referensnormer på EU-nivå?

9. att på grundval av artikel 13 förstärka unionens åtgärder mot diskriminering och för bättre skydd för minoriteter, och att inrätta ett öppet system för att bistå medborgarna och föra en dialog med medlemsstaterna, till exempel i fråga om skydd av de rättigheter som tilldelas genom fördragen?

10. att utveckla, eventuellt genom fastställande av EU-kvoter, den lagliga invandringen, samtidigt som invandrarnas integrering säkras i enlighet med den nya rättsliga grunden i konstitutionsfördraget (artikel III-168.4)?

11. att genom lämpliga initiativ främja förbättrad kvalitet i Europa när det gäller rättsväsendet, såväl civilrättsligt (utöver gränsöverskridande mål) som straffrättsligt, till exempel genom att skapa minimigarantier för anklagade, så att medlemsstaternas farhågor försvinner när det gäller tillämpningen av den europeiska arresteringsordern och andra åtgärder i samband med ömsesidigt erkännande av domslut?

12. att främja stränga regler när det gäller skydd av privatlivet och personuppgifter på alla områden där EU agerar, genom en översyn av de tillvägagångssätt som används med systematisk och oproportionerlig insamling av personuppgifter hos privatpersoner (vilket Europaparlamentet poängterade i sin resolution av den 31 mars 2004)?

13. att så snart som möjligt lägga fram ett förslag till rambeslut med fastställande av regler för skydd av uppgifter inom tredje pelaren, och att föreslå att EU-myndigheten skall bestå av en grupp med nationella myndigheter (som sammanträder på gemenskapsnivå i den grupp som åsyftas i artikel 29 i direktiv 95/46)?

Ökad effektivitet: Det är numera tydligt till och med i Europeiska rådet att det är näst intill omöjligt att fatta beslut - eller då man faktiskt lyckas - att genomföra dem, vilket ofta gör EU:s reaktion mer virtuell än verklig och konkret.

[1] Att främja insyn, jämställdhet, skydd av privatlivet och mångfald samt arbeta mot diskriminering och vidta åtgärder för ett starkare unionsmedborgarskap blir nya självständiga mål i förhållande till de traditionella målen om att gynna den inre marknaden, mediekonkurrens, informationsspridning m.m.

Till skillnad från inom den traditionella gemenskapspolitiken bör medlemsstaternas ansvar på det säkerhetspolitiska området öka, eftersom varje medlemsstat också måste ta hänsyn till de andra ländernas behov. Vilken åtgärder tänker du vidta

14. för att förbättra det operationella samarbetet mellan medlemsstaterna och införa mätinstrument, och för att fastställa gemensamma bestämmelser om effektivitet som medlemsstaternas myndigheter måste efterleva, så att skyddsnivån (till exempel vid gränserna) blir god såväl vad gäller förebyggande som bekämpande av organiserad brottslighet och terrorism?

15. för att så snart som möjligt få till stånd en rättslig grund och verklig information till eller medverkan av Europaparlamentet, till exempel då man beslutar om forskningsprojekt som gäller säkerhet och som får anslag på flera miljoner euro (såsom 2004 års projekt för förbättrande av den europeiska industrins potential för säkerhetsforskning (PASR))?

16. för att utveckla en plan för europeisk säkerhet utifrån nationell säkerhetsplanering samtidigt som de direkta ingripanden begränsas till vad som är absolut nödvändigt både inom institutionerna och vid organ som Europol, Eurojust och den blivande europeiska åklagarmyndigheten?

17. för att inrätta nätverk för kommunikation och informationsutbyte för säkerhetssyften (till exempel genom ett europeiskt straffregister) samtidigt som man ser till att ett eventuellt samarbete mellan de olika underrättelsetjänsterna står under Europaparlamentets, de nationella parlamentens och gemenskapsdomarnas demokratiska kontroll?

18. för att se till att uppbyggnaden av området med frihet, säkerhet och rättvisa inte påverkas av särskilda situationer i vissa medlemsstater, att Schengenbestämmelserna (som nu är i kraft i 22 medlemsstater) blir allmän regel i unionen och att ett förstärkt samarbete ändå kan utvecklas om några medlemsstater förhindrar att man antar bestämmelser som innebär bättre skydd av de grundläggande rättigheterna?

19. för att se till att de budgetresurser som tilldelas området med frihet, säkerhet och rättvisa, till exempel då budgetplanen för 2007-2013 ses över med en särskild rubrik för ”medborgarskap, frihet, säkerhet och rättvisa”, gör det möjligt att uppnå de politiska mål som fastställs inom ramen för Tammerfors II-programmet, och dessutom att dessa resurser förvaltas på ett effektivt och öppet sätt?